

Індивідуальний звіт
доцента кафедри конституційного права України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
про науково-дослідницьку діяльність
Байрачної Л.К.
за 2021 РІК

1. Байрачна Лариса Кімівна

2. К.ф.н., доцент, доцент кафедри конституційного права України Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

3. Тема і обсяг запланованої річної науково-дослідницької роботи.

Теоретико-методологічні основи реалізації особистих конституційних прав і свобод людини і громадянина. (1,5 друк. арк.).

4. Тема і обсяг фактично виконаної науково-дослідницької роботи

Теоретико-методологічні основи реалізації особистих конституційних прав і свобод людини і громадянина. (2,8 друк. арк.).

4.1. Форми впровадження виконаних НДР: наукові статті, тези.

4.2. Наукова новизна отриманих результатів.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в дослідженні поняття і сутності однієї із найбільш важливих правових процедур, яка застосовується в багатьох країнах світу, – “habeas corpus act”. Встановлено, що процедура “habeas corpus act” («приведи такого-то до судді») є важливою правовою гарантією для особи, яку затримують за підозрою у вчиненні злочину, завдяки тому, що вирішення питання про утримання особи під вартою відбувається з участю суду у формі видання наказу, який надсилається посадовій особі, відповідальній за утримання заарештованого під вартою. Встановлено, що, гарантуючи право особи на свободу та особисту недоторканність, захищене від свавільного обмеження, процедура “habeas corpus act” знайшла своє втілення в багатьох міжнародно-правових документах, зокрема в Загальній декларації прав людини (ст. 9), Міжнародному пакті про громадянські й політичні права (ст. 9), Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (ст. 5), а також у правових системах країн англосаксонського та континентального права. Констатовано, що процедура “Habeas Corpus” не була втілена в українське законодавство у буквальному її розумінні. Проте її основні елементи містяться в Конституції України (зокрема ст. 29), Кримінально-процесуальному кодексі України та інших нормативно-правових документах. Саме положення конституційного законодавства України складають базу для дії і розвитку в країні інституту habeas corpus. Досліджено втілення процедури “habeas corpus act” в законодавстві України крізь призму розкриття основоположних критеріїв інституту habeas corpus, що визначають критерії правомірності і справедливості арешту, основних вимог до процедур, пов’язаних з обмеженням права людини на свободу та особисту недоторканність. Наголошується, що попри те, що право на свободу та особисту недоторканність є одним з визначальних та фундаментальних прав людини, процедура “Habeas Corpus” в законодавстві України в деяких аспектах має і декларативний характер.

Визначені та диференційовані парадокси, які впливають на можливість чи неможливість демократичних виборів. Доведено, що різні системи виборів народжують свої парадокси та недоліки. Теза про неможливість демократичних виборів спирається на досвід багатьох країн світу, що зіштовхнулися з цією проблемою. Навіть Україна є гарним прикладом багатьох з парадоксів, що в руках політтехнологів перетворюються на інструменти досягнення мети. Визначено сутність і значення виборів. Проаналізовано різні способи голосування в залежності від типу виборчої системи: мажоритарна, пропорційна та змішана. Допоміжним фактором в визначенні головного питання роботи виступають теореми, наукові та художні праці, а також приклади, які засновані на практиці.

5. Участь у розробці законопроектів та проектів інших нормативних актів

Участі не брала

5.1. Участь у підготовці законопроектів (кодексів та інших законів)

Участі не брала

5.2. Рецензування (підготовка експертних висновків) проектів законів та інших нормативно-правових актів.

Не проводила

5.3. Робота консультантом комітетів Верховної Ради України.

Не працювала

5.4. Робота консультантом інших вищих та державних органів влади.

Не працювала

6. Зв'язок з практикою:

6.1. Проведення узагальнень практики застосування законодавства та проведення інших соціологічних досліджень.

Не проводила

6.2. Підготовка доповідних записок до судових, правозастосовчих та інших державних органів.

Не готувала

6.3. Участь у розробці проектів постанов Пленуму Верховного Суду України та їх рецензування.

Участі не брала

6.4. Прочитані лекції практичним працівникам.

Не читала.

6.5. Підготовка відповідей (висновків) на запити органів державної влади та місцевого самоврядування, організацій та громадян.

Науково-консультативний висновок на Проект Закону «Про місцевий референдум» (винесений на громадське обговорення) на запит від першого заступника голови верховної ради України № 121-01-611 від 02.04.2021 року щодо аналізу проекту Закону «Про місцевий референдум», винесеного для громадського обговорення.

Висновок на запит народного депутата України Бужанського М.А. (посв.№ 240) стосовно розробленого проекту Закону України « Про внесення змін до статті 1 Законцу України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки"

7. Чи ви є депутатом місцевої ради, чи входите до складу інших органів місцевого самоврядування (в тому числі робочих та дорадчих). Ні.

8. Участь у конференціях, семінарах (вказати повну назву конференції, дату та місце проведення).

Участь у Міжнародній науковій конференції «Сучасні конституційні доктрини: проблеми формування та застосування в юрисдикційній практиці. XIV Тодиківські читання. (11 червня 2021 року.) Харків, Національний юридичний університет України імені Ярослава Мудрого).

Участь у роботі круглого столу «Історія державотворчих процесів в Україні і зарубіжних країнах», присвяченого 30-й річниці Незалежності України та 25-річчю Конституції України 27 травня 2021 НЮУ ім. Я.Мудрого.

Участь у V Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (29 жовтня 2021р.). Чернівці: 2021.

9. Видавнича діяльність:

Тези:

1. Байрачна Л.К. Конституція як інструмент легітимації державної влади. Матеріали круглого столу «Історія державотворчих процесів в Україні і зарубіжних країнах (до 30-ї річниці незалежності України та 25-річчя конституції України)». м. Харків, 27 травня. 2021 р. – Харків: ФОП Бровін О.В., 2021. – 154 с. С. 54-56 (0,2 друк. арк)

2. Байрачна Л.К., Доктрина позитивних зобов'язань держави щодо прав людини: історія становлення. Сучасні конституційні доктрини: проблеми формування та застосування в юрисдикційній практиці. Тодиківські читання. Збірка тез наукових доповідей і повідомлень Міжнародної наукової конференції (11 червня 2021 року)/ За заг. ред. проф. А.П. Гетьмана Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Харків: ТОВ «Видавництво «Права людини»», 2021. С. 80-82. (0,2 др.арк.)

3. Байрачна Л.К., Суддівський активізм: чи потрібна обмеженість дискреції суду в сфері правотворчості. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали V Міжнар. наук-практ. конф. (29 жовтня 2021р., Чернівці)/ редкол.: О.В. Щербанюк та ін. - Чернівці: 2021. - 445 с. С. 15-17. (0,3 друк. арк.)

Статті:

1. Байрачна Л.К., Федоровська М.А. Процедура «habeas corpus» та її втілення в системі юридичних гарантій прав і свобод людини. Прикарпатський юридичний вісник» № 5. 2020 . С.36-43. (0, 7 др.арк.)

2. Байрачна Л.К., Тільна К.С., Право на правову допомогу як елемент процедури Habeas corpus act. Юридичний науковий електронний журнал. №9. 2020. С. 44-48. (0, 7 др.арк.)

3. Байрачна Л. К., Єрмакова Г. О. Парадокс неможливості демократичних виборів: історичний дискурс (від Нового часу до теореми Кеннета Ерроу) . Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: "Юридичні науки". 2021. № 6. С. 24-31. (0, 7 др.арк.)

10. Чи являєтесь членом редакційної колегії якого-небудь видання.

Не являюсь

11. Вказати членом якої спеціалізованої вчених ради ви є.

Не являюсь

12. Опонентом яких дисертаційних захистів були.

Не була

13. Підготовка відгуків на автореферати окремо докторські, окремо кандидатські.

Не було

14. Чи були у звітному році лауреатом/стипендіатом (вказати повну назву стипендії/премії).

Не була

15. Які інші відзнаки отримали у звітному році.

Не було

16. Співробітництво з закордонними організаціями.

Не було

17. Участь у наукових заходах спільних з облдержадміністрацією.

Не приймала.

25.11.2021 р.

Доцентка кафедри
конституційного права України

Лариса БАЙРАЧНА

Звіт затверджений на засіданні кафедри конституційного права України (протокол № 4 від 29 листопада 2021 р.)